

***SVE SAMI
FINI LJUDI***

Marcy Dermansky

© Za Hrvatsku: STANEK d.o.o.
Ožujak, 2021.

Marofska 45, Kućan Marof
42 000 Varaždin
Tel.: (042) 207 215
E-mail: info@staneK.hr

Prijevod s engleskog
Andrea Holi

Lektura
Sandra Breka - Ovčar

Urednik
Neven Antičević

Za nakladnika
Nadica Stanek

CIP zapis je dostupan u računalnome katalogu Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu pod brojem 001090998.

ISBN: 978-953-8130-46-5

Copyright © 2019 by Marcy Dermansky
Ilustracija naslovnice: Monika Suntešić
Naslov izvornika: *Very Nice*
Sva prava pridržana.

BEZ DOZVOLE IZDAVAČA: niti jedan dio ove knjige ne smije se reproducirati, umnožavati ili prenositi u bilo kojem obliku ili bilo kojim sredstvima – elektronskim ili mehaničkim, uključujući i fotokopiranje, fotografiranje, snimanje u bilo kojoj varijanti ili ubacivanje u bilo kakav sustav spremanja informacija.

SVE SAMI FINI LJUDI

Marcy Dermansky

PET PLUS
BIBLIOTEKA
KNJIGA 5.

Varaždin, 2021.
prvo izdanje

Jedan

Rachel

Kad sam prvi put poljubila svojeg profesora, bila sam uvjerena da mi neće uzvratiti poljubac. Usne su mu bile nježne i imao je okus po kavi. Kavi koju sam mu ja skuhalo.

„To je bilo vrlo lijepo“, rekao je.

Moj mi se profesor nasmiješio. Iako je ispočetka bio malo kolebljiv, ipak mi je uzvratio poljubac.

Moj profesor, učitelj kreativnog pisanja, zamolio me da mu danas pričuvam psa Princezu. Danas je zadnji dan predavanja u semestru. Imao je standardnu pudlu, velikog psa s krznom boje marelice. Ja sam voljela pudle, a sa standardnom sam pudlom i odrasla. Posey, naša obiteljska pudla, upravo je uginula. Bila je velik, bijel, prekrasan pas. Nisam otišla doma oprostiti se s njom jer je semestar upravo završavao. Da sam barem otišla. Moj je profesor svoju pudlu često vodio na predavanje. Volio je tog psa i ja sam razumjela zašto.

Moj je profesor živio u Brooklynu. Na kampus je putovao željeznicom Metro Sjever, uzvodno uz rijeku Hudson. Većinu semestra bio je bolestan. Tvrdio je da se radilo o virusu, gripi koje se jednostavno nije mogao riješiti. Moj je profesor bio nevjerojatno zgodan, kao i njegov pas. Zajedno su činili par koji je oduzimao dah. Moj je profesor imao duge trepavice, velike oči i smeđu put. Svilenkastu kosu. Bio je visok i mršav, previše mršav. Bio je iz Pakistana.

Objavio je roman koji je te godine osvojio sve važne nagrade. Pokušala sam pročitati njegovu knjigu, ali nisam mogla. Rečenice su mu bile dugačke poput cijelih odlomaka. Odlomci su mu bili

duljine cijele stranice. Iako nisam mogla dovršiti knjigu, rekla sam mu da mislim da je prekrasna.

„I ti si, Rachel,“ rekao je, podigavši pogled s knjige. Kompliment je uputio iz vedra neba, potpuno me zaprepastivši.

Pomislila sam da to vjerojatno nije mislio ozbiljno, jednako kao što nisam ni ja kad sam pohvalila njegovu knjigu.

Kad sam ga poljubila, moj se profesor nalazio u mojoj kući, izvan kampusa.

Sjedili smo u kuhinji, a moje su cimerice bile u knjižnici i učile za ispit. Moj je profesor ispijao finu kavu koju sam mu skuhalo. Njegov pas Princeza sjedio je između naših koljena i oboje smo ga mazili, umalo se dodirujući rukama. Moj je profesor djelovao uzrujano, uzrujanije no ikad prije.

„Nisam uspio naći sjedalo u vlaku“, govorio je ulazeći u kuću, a da nije pričekao moj poziv dok je Princeza poskakivala za njim mašući repom. Prihvatio je šalicu kave koju sam mu ponudila, kimajući glavom dok sam u nju ulijevala gusto punomasno mlijeko. „Bilo je slobodnih mjesta, nekoliko njih, no nitko nije želio napraviti mjesta za mene.“

„Zašto nije?“ pitala sam.

„Zbog boje moje kože, dakako“, gorko je rekao.

Zurila sam u njega.

„Zato što ljudi misle da sam terorist“, rekao je.

„Vi ste pisac“, rekla sam. „Poznati romanopisac.“

Moj je profesor odmahnuo glavom. „Morao sam od konduktera tražiti da zamoli neku ženu da pomakne svoju torbu. I sam sam ju dvaput zamolio. Znao sam da bih samo trebao nastaviti tražiti, ali bio sam umoran. Inače sam navikao na to, ali danas je to bilo previše za mene. Ja sam samo čovjek koji pokušava putovati na posao. Pristojno sam odjeven, nisam li?“

Moj je profesor nosio plave isprane traperice i iznošenu plavu košulju na kopčanje koja je djelovala jako meko. I mokasinke. Kosa mu je bila duga, pramenovi su mu prekrivali uši, a šiške padale preko očiju.

Moj mi je profesor jednom rekao da bih mogla biti dobra autorica kad bih samoj sebi dopustila pisati. Seminari su se redali, a ja nijedan nisam predavala. Željela sam da moj rad bude savršen, što je značilo da je bilo nemoguće da išta napišem. U generaciji u kojoj su svi prolazili s četvorkama, ja neću zadovoljiti uvjete za ispit.

„To zvuči strašno“, rekla sam. „Zvuči kao neka grozna žena.“

„Sigurna sam da ona o sebi ne misli tako. Siguran sam da donira novac Planned Parenthood bolnici za pobačaje i glasa za Demokratsku stranku. Nije ni svjesna da je rasist. To je vrsta žene koja tvrdi da voli indijsku hranu, ali odbija jesti korijandar.“

Željela sam reći svojem profesoru da sam ja koristila puno svježeg korijandra kad sam pripremala umake. Da, iako sam svoj ruksak u vlaku često stavljala na prazno mjesto do sebe, nadajući se da nitko neće sjesti, uvijek bih ga na kraju maknula, čak i prije nego što bi me to netko tražio. Rekla sam to svojem profesoru.

„Naravno, Rachel,“ rekao je. „Naravno da ti tako postupaš. Ti si prekrasna osoba.“

Izgledao je toliko tužno, moj profesor, a to je bilo i drugi put da me nazvao prekrasnom, pa sam ga poljubila.

Na početku mi nije uzvraćao poljubac, a onda, taman kad sam bila spremna povući se, jest.

„Mislite da je bilo lijepo?“ pitala sam ga. „Vrlo lijepo? Mislite da je to bio vrlo lijep poljubac?“

Jednom, ranije u semestru, predala sam mu kratku priču u kojoj je izbrisao svaki *jako*.

„Bilo je to nešto najljepše što mi se dogodilo u puno vremena“, rekao je moj profesor.

Prekrižio je svaki *zaista*, svaki *samo*. Nakon toga nije baš puno ostalo od priče.

„Zaista?“ rekla sam.

„Zaista.“ Moj je profesor srknuo još malo kave pa uzdahnuo. „Ako nemaš ništa protiv, rado bih da me opet poljubiš.“

„Je li to u redu?“ pitala sam ga.

„Ne znam“, rekao je. „Iskreno, konstantno se podređujem jebe-nom zakonu. Čak ni ulicu ne prelazim sve dok se ne upali zeleno.“

Upravo sada želim ono što želim, a sviđalo bi mi se kad bi me poljubila.”

Pa onda i jesam.

Ovaj sam mu put obgrlila glavu rukom, zaplela mu prste u kosu i primakla mu se, ne puštajući. Razmišljala sam o tome da mu gurnem jezik u usta, ali odlučila sam da neću. Djelovalo je izgledno da bi se moj profesor u svakom trenutku mogao predomisлити.

Moj se profesor napokon povukao.

„Zakasnit ću na nastavu”, rekao je gledajući na sat.

Bio je to prekrasan sat, izgledao je poput antikviteta. Brojevi na njemu bili su rimski, a kožnati remen mekan i iznošen. Željela sam dodirnuti taj sat, ali suzdržala sam se. Nisam željela da moj profesor pomisli da sam čudna. Nisam željela da sazna da mi se sviđa baš sve na njemu. Da volim njegovu plavu košulju. Suzdržavala sam se i da mu dotaknem košulju. „Predavanje mi počinje za deset minuta”, rekao je.

Moj je profesor ustao. Princeza, njegova pudlica, također je ustala, no ona će ostati sa mnom. Veselila sam se tomu što ću provesti dan s tim psom. Profesor je sa sobom donio kost od sirove kože da bi se pas imao čime zabavljati.

„Budi dobra cura”, rekao je.

Ispratila sam svojeg profesora do vrata, a Princeza nas je pratila. Nisam željela da profesor ode, željela sam ga zagrliti, zaštititi ga. Bojala sam se za njega jer je izgledao kao da mu je potreban netko tko ga može zaštititi.

„Žao mi je”, rekla sam „Stvarno mi je žao.”

„Zašto ti je žao?”

Nisam znala. „Žao mi je što zbog mene kasnite”, rekla sam.

Moj je profesor slegnuo ramenima. Nije mi proturječio, no čak i tada izgledalo je kao da mu se ne žuri otići. Vrhovi njegovih prstiju dotaknuli su mi bok. Imao je duge, prekrasne prste.

„Dovest ću Princezu u vaš ured u šest”, rekla sam.

To je bio plan koji smo prethodno dogovorili. Danas ću pričuvati njegova psa, prošetati ga, nahraniti i igrati se s njime. Sve dosad moj ga je profesor vodio sa sobom na nastavu, no ljudi su se počeli žaliti. Jedan student tvrdio je da je alergičan na pse, što

je bilo smiješno jer su pudlice hipoalergeni psi. Onda se pojavila druga djevojka koja je tvrdila da je Princeza režala na nju. Nisam vjerovala da je to istina jer je Princeza bila dobar pas.

Kad je moj profesor pitao koliko ću naplatiti uslugu, odbila sam primiti novac. Rekao je da će mi dati dvadeset dolara. Moj profesor nije želio iskorištavati moju ljubaznost, nije želio ostaviti dojam neprimjerenosti. No, to je bilo jučer.

U pet i trideset, pola sata prerano, moj se profesor pojavio na vratima, ruku spuštenih uz tijelo. Iznenada je počelo kišiti pa je bio sav moker.

„Želite li ući?” pitala sam ga.

Uzela sam ga za ruku i povela u kuću. Princeza se odmarala na podu u dnevnom boravku. Udarala je repom, no nije ustala. Bila sam izvela psa na dugu šetnju i igrale smo se loptom. Izmorila sam ju.

Tijekom dana pretražila sam internet u potrazi za podacima o svojem profesoru. Njegov posao na mojem fakultetu slobodnih umjetnosti, dvogodišnje autorsko studentsko gostovanje, završavalo je danas. Njegovo zdravstveno osiguranje također je danas prestalo vrijediti. Njegov drugi, dugoočekivani, roman još nismo dočekali, a predujam je već potrošio. Moj tužan, prekrasan profesor ogolio je svoju dušu na Twitteru. Puno sam tamo saznala.

„Biste li željeli popiti čašu vina sa mnom?” pitala sam ga.

„Ti si premlada”, rekao je odmahujući glavom.

Dakako da je to bilo smiješno. Pijem alkohol od petnaeste godine. Također sam shvatila da je postojala granica koju moj profesor nije želio prijeći i da nije bilo važno što smo ju na neki način već prekoračili. Neću mu više proturječiti.

Popeli smo se na kat, s Princezom za petama. Moj se profesor nasmiješio kada je vidio moju sobu i umjetničke postere na zidu.

Izuvši cipele, moj je profesor sjeo na krevet. „Dobro je provela dan, nije li?” rekao je gledajući u psa. „Ponekad joj zavidim”, rekao je. „Ime Princeza nadjenuo sam joj ironično, ali nekako se pokazalo točnim. Pristaje joj. Shvaćaš li što mislim?”

Kimnula sam. Postojalo je nešto kraljevsko u držanju profesora psa. Kad bi legla na pod, prekrizila bi prednje šape. Zahtijevala bi pažnju.

I ja sam izula cipele pa sjela na krevet kraj svojeg profesora. Bila sam sretna iako sam znala da je moj profesor tužan. Znala sam da ga vjerojatno neću moći usrećiti, ali svejedno ću pokušati.

„Sutra idem kući”, rekao je.

„U New York?”

Mislila sam da se vraća te iste večeri, da će uhvatiti vlak, ali on odmahne glavom.

„U Pakistan.”

„Zaista?”

„Moja baka umire.”

„Je li to pametna ideja?” pitala sam ga.

Nakon izbora stanje je u Americi zaista bilo loše. Imigrantima koji su otišli ponekad više nije bilo dopušteno vratiti se. Ako ste bili Meksikanac, ako ste bili sa Srednjeg istoka. Vjerojatno i ako ste bili Pakistanac. Nisam bila sigurna, no voljela bih znati.

„Brinula se za mene dok sam bio dječak”, rekao je moj profesor. „Moram ići.”

Gurnula sam mu pramen kose iza uha i osjetila poriv da izrečem profesorovo ime, ali bojala sam se da ću ga pogrešno izgovoriti. Tijekom popodneva stalno sam iznova vježbala izgovor njegova imena i prezimena, ali nisam željela riskirati. Nisam željela pogriješiti. Moj me profesor nije želio pogledati, no znala sam što trebam učiniti.

Po treći put danas poljubila sam svojeg profesora. Ovaj put nije bilo tako lijepo. Naši su se prednji zubi sudarili, a zaboljelo je tako jako da sam odskočila. A moj profesor, koji me poveo na kat, bio je nervozan. Željela sam da se opusti, da zna da ne čini ništa pogrešno. Želio je to što je želio i to je bilo u redu. Nekako je bilo u redu.

Nježno sam ga gurnula na krevet.

„I ovo će biti lijepo”, rekla sam profesoru. „Vrlo lijepo.”

Moj me profesor nije ispravio pa sam mu počela otkopčavati košulju. Bila je meka kao što sam i vjerovala da će biti.

Becca

Rachel se na ljetne praznike vratila sa psom, standardnom pudlicom. Ja sam svojeg psa nedavno dala uspavati. Mojoj standardnoj pudlici, dragoj Posey, bilo je dvanaest godina. Mislila sam da ćemo ih imati još nekoliko. Nisam bila spremna.

Trebala sam drugog psa. Bez psa nisam mogla normalno funkcionirati, no ovo je bilo prebrzo. Izgubiti Posey na neki me način pogodilo više nego izgubiti Rachelina oca koji je zapravo bio živ. Ostavio me zbog mlađe žene. Živio je s njom u njezinu djevojačkom stanu u Tribeci. Bilo bi mi draže da je umro jer bi moji osjećaji tada bili manje komplicirani. Željela sam natrag svojeg psa.

„Čiji je to pas?“ pitala sam. „I ubit ću te ako kažeš da je to poklon za mene.“

Rachel slegne ramenima.

Ponekad sam imala osjećaj da s mojom kćeri nešto nije u redu. Njezina me ravnodušnost uznemiravala. Djelovalo je kao da u njoj postoji prekidač kojim se jednostavno može isključiti. Čak i dok je još bila djevojčica. Poželjela bi spavati u mojem krevetu, zagrlila bi me kao da sam jedina osoba na svijetu, a potom radosno otišla prespavati k prijateljici. I samo tako ja bih za nju prestala postojati. Isključila se.

Razum mi je govorio da moja devetnaestogodišnja kći nije sociopat. Bila je takva kakva je bila, ali nikada nisam unaprijed znala koja će se njezina verzija ujutro probuditi. Kasnije tog dana planirala sam Rachel pokupiti na željezničkoj postaji, no ona je stigla ranije, znojava, vukući za sobom i kofer i psa. Pas je bio prekrasan, dugih nogu, krzna boje marelice. Skup.

„Rachel,“ rekla sam. „Čiji je to pas?“

„Pripada mojem profesoru kreativnog pisanja“, rekla je. Moja je kći bila jako uzbuđena što će pohađati taj kolegij. Kao uvjet za upis trebala je predati vlastitu priču, a kad je upala, bila je izvan sebe od sreće. „Zbog obiteljskog hitnog slučaja morao je otići preko ljeta. Rekla sam mu da ću se brinuti za Princezu dok se ne vrati. Znam da ti nedostaje Posey. I meni fali.“

Rachel me gledala kako sumnjičavo zurim u psa, očiju punih neprolivenih suza. Barem nije bila blesava. I nije spomenula svojeg oca.

„Nije li on iz Pakistana? Tvoj profesor?“

„Zapamtila si to?“

Pitam se zašto sam to zapamtila.

„Bio je upečatljiv na onoj fotografiji na koricama knjige. Tamnih očiju.“

„To nije pristojan način govora o piscu“, rekla je Rachel.

„Nije li?“ pitala sam. „Nije li upravo to poanta njegove fotografije na knjizi?“

Rachel me pogledala onim svojim praznim pogledom.

„Na početku semestra jako si puno govorila o njemu“, rekla sam. „Pročitala sam njegovu knjigu.“

„Svidjela ti se?“

„Bila je dugačka“, rekla sam. „Željela sam da mi se sviđi. Čak su i rečenice bile dugačke.“

„Znam. Prozvana je remek-djelom. Čitala sam recenziju za recenzijom i ni u jednoj se nitko nije požalio na rečenice. Mislim da s nama dvjema nešto nije u redu.“

To se često događalo. Nismo se dugo ljutile jedna na drugu. Željela sam nastaviti koriti kćer zbog psa, no umjesto toga razgovarala sam o prenahvaljenoj knjizi njezina profesora.

„Ne“, rekla sam. „Mi cijenimo kratke rečenice. Njegova knjiga jednostavno nije za nas.“

Bilo je vruće pa je pudlica bila zadihana. Trideset i dva stupnja u lipnju bila su previše. Globalno je zatopljenje stiglo. Život se nastavljao. Kao ljudska vrsta, hoćemo li naučiti prilagoditi se? A evo i mene. Prilagođavam se. Pitam se kako se Rachel osjećala zbog očeva odlaska. Tvrdila je da više nije dijete, da njezini osjećaji u

vezi s tim nisu bili važni. Ali *moji* su osjećaji bili povrijeđeni. Naša se savršena obitelj raspala, a moja kći za to nije marila. Bila je baš poput Pierrea iz one knjige Maurice Sendak. Da sam mogla, njome bih nahranila gladnog lava¹. Počeškam pudlicu po vratu. Ovo je smiješno. Je li moguće da sam se već zaljubila u tog psa?

„Mama, sve će biti u redu“, rekla je moja kći. „Prošetat ću ju i nahraniti. Ovo je velika kuća.“

U njoj sam čula odjeke svoje sedmogodišnje djevojčice koja me moli da joj kupim zečića. Kako mi obećaje da će ga hraniti i čistiti mu kavez. Iste one djevojčice koja je ubrzo izgubila zanimanje za tog zečića, a koji je onda ostao meni na odgovornost, još jedna kućanska obveza, sve dok nije pobjegao iz kaveza i trčao sve dok ga Posey u dnevnom boravku nije stjerala u kut. Jadan mali zeko uginuo je od srčanog udara.

„Moj je profesor odlazio i ja sam se ponudila da ju uzmem. Bio bi ga ostavio na čuvanje svojem najmodavcu. Strancu koji radi dvanaest sati dnevno.“

Uzdahnula sam. Nije uopće bilo važno što nisam bila spremna u kući imati novog psa. Ne bih željela da taj prekrasan pas ostane sam zatvoren u stanu. Nisam bila sigurna ni želim li da se moja kći vrati kući, ali evo tu je, stoji u mojem dvorištu.

„Dovedi ju unutra“, rekla sam. „Donijet ću joj vode, sigurno je žedna.“

„Zašto mene ne pitaš jesam li žedna? Ili jesam li gladna?“

„Ti si velika cura“, rekla sam. „Znaš se pobrinuti za sebe.“

„Ne znam“, rekla je Rachel. „Očajnički sam nesretna.“

Pogledala sam kćer. Nisam znala govori li istinu. Nisam znala bih li ju trebala zagrliti, je li to ono što je htjela. Naravno, mogla sam ju zagrliti, ali postojala je mogućnost da ona samo ostane stajati, ukočena kao daska, a ja ne bih tako rano mogla preživjeti takvu vrstu odbijanja. Nije izgledala očajnički nesretno.

No, što ako je zaista bila? Bih li se cijelo ljeto trebala brinuti za nju? Prošli mi je tjedan rekla da razmišlja o tome da se ne vrati

---

¹ Pierre je lik iz dječjeg romana Mauricea Sendaka kojega zbog zločestog ponašanja pojede lav.

kući, da umjesto toga ostane u gradu i tamo pronađe posao, a ja sam joj rekla da bi to bilo u redu. Nekako mi se sviđala ta ideja.

Rachel je već treće ljeto zaredom radila u dnevnom kampu. Upraviteljicu sam srela na gradskoj tržnici i rekla mi je da jedva čeka da ljeto počne, da je moja kći tako dobar savjetnik. Djeca su ju uvijek voljela. Ja sam ju voljela.

Jebi ga, bilo mi je drago što je kod kuće.

„Hajdemo vam objema naći nešto za piće“, rekla sam.

Otvorila sam stražnja vrata i ona me slijedila unutra vodeći psa sa sobom. „Zove li se zaista Princeza?“ pitala sam Rachel.

„Ime je trebalo biti ironično.“

Nije pristajalo ovom velikom psu koji nas je naizgled bezbrižno pratio u kuću, ne pridajući pažnju novoj okolini. Izvadila sam posudicu za vodu i hranu pa ju napunila suhom hranom jer nisam bila bacila posljednje Poseyno pakiranje od deset kilograma koje je još bilo napola puno. Sjela sam za kuhinjski stol i promatrala Princezu dok jede pa se pitala kako da ju zapravo zovem. Zasad može biti Posey, nisam vidjela ništa loše u tome. Na kraju krajeva, ostat će ovdje samo preko ljeta.

Pitala sam se o tom slavnom piscu koji je bio voljan ostaviti psa sa strancima. Sjetila sam se puta u Pariz na koji sam ovog proljeća odbila otići, ne želeći ostaviti Posey. Jedva se mogla popeti stubama. Jonathan je želio ići, želio je Posey ostaviti u hotelu za pse.

Jonathan se veselio Parizu, tom putovanju koje je isplanirao za nas. Optužio me da psa volim više nego njega. „Znaš li koliko je to pogrešno?“

Nisam to mogla zaniijekati.

I tada mi je rekao za Mandy. Otputovao je u Pariz s Mandy. Spavao je s njom u sobi koju je rezervirao za nas.

„Njezino je ime smiješno“, rekla sam mu.

To je bilo najbolje što sam mogla smisliti. Nikad nisam bila dobra u svađanju. Nisam otišla na romantično putovanje, a na ostanak kod kuće sa psom gledala sam kao na neku vrstu izvojevane pobjede.

A sada je Rachel bila kod kuće, otvarala hladnjak, tražila hranu. Izvadila je domaće jagode kupljene na tržnici, običan jogurt i bocu mineralne vode. Sve to uzela je kao da na to ima nekakvo pravo, a

naravno, imala je. Bila je moja kći, a ovo je bio njezin dom. Bilo mi je drago što se vratila doma. Još sam si jednom to ponovila, za slučaj da samu sebe moram u to uvjeriti.

A što bih drugo mogla?

Neradna ljeta jedna su od povlastica učiteljskog zanata, pa ipak... da sam barem napravila neke konkretne planove. Nisam računala na to da će mi uginuti pas. Ili da će me ostaviti suprug. Nije se čak vratio ni kako bi stavio bazen u funkciju. Nedostajao mi je bazen, nedostajalo mi je plivati krugove. Falile su mi šetnje sa psom, falio mi je moj pas. Rachel mi je dovela psa.

Iz elementa sam uzela dvije posude pa sam nagrahala jogurt. Također sam poželjela još kave.

„Kave?“ pitala sam Rachel i ona je kimnula da želi. Nisam navikla na to da ona pije kavu. Nisam znala što radi i pije na fakultetu i nisam ni željela znati. Mučila sam se s prihvaćanjem toga da je ona sad odrasla osoba. Nije to bila. Imala je devetnaest godina i bila je na granici. Nije bila dijete. Primijetila sam da je njezina majica bila izokrenuta, a to sam smatrala ohrabrujućim.

„Znaš li koliko će dugo ostati s nama?“

„Mislim da šest tjedana“, rekla je Rachel. „Nisam sigurna. Moj se profesor vraća kući jer mu je baka na umoru. Nije znao kada će se vratiti. Kad ideš u posjetu umirućoj osobi, kako znaš hoće li zaista umrijeti?“

Nisam se mogla zaustaviti pa sam prasnula u smijeh.

„Što?“

„Umirućoj baki.“

„Misliš da laže?“

„Da“, rekla sam, još se uvijek smijući.

Zašto mi je ta priča zvučala kao obična hrpa govana? Možda zato što me podsjećala na sve laži koje mi je Jonathan servirao prije nego što mi je priznao za Mandy. Jedna od njih bila je da mu je majka bolesna. Edith, moja svekrva, bila je sasvim dobro. One noći kad ju je navodno išao posjetiti bila je nazvala pa je postalo jasno da ne sudjeluje u njegovoj loše izvedenoj prevari.

Djevojka mojeg supruga radila je za zrakoplovnu kompaniju, ali nije, kao što sam ja na početku mislila, bila stjuardesa. Zapravo, bila je pilot. Pretpostavljam da je to opravdavalo stvari.

„Zvuči kao laž, sunce. Baka na umoru? Teško da bi mogao naći bolji način za zadobivanje tvojeg suosjećanja.“

„Ne bi mi lagao“, rekla je Rachel.

U tom sam trenutku shvatila da bih se trebala zabrinuti. Tko je bio taj profesor koji je iskorištavao moju kćer? Drago mi je što nisam kupila njegovu knjigu. U knjižnici sam trebala dva puta tražiti produljenje roka za vraćanje, ali na kraju sam ju pročitala od korica do korica i zbog toga bila ponosna na sebe.

„Kako je bilo na predavanjima?“ pitala sam ju.

„Nisam predala svoju završnu priču“, rekla sam.

„Oh, dušo. Pa zašto?“

Rachel je oduvijek željela biti autorica. Svoju prvu kratku priču napisala je u drugom razredu osnovne škole, jedanaest stranica o afričkom slonu iz zoološkog vrta koji je želio prijatelja.

Obje smo šutjele dok sam ja mljela kavu, a Rachel rezala jagode. Naravno da bi bilo lijepo imati ju kod kuće. Prošlog smo ljeta pronašle dobar ritam. Dok je ona bila u kampu, ja sam imala dan za sebe. Njezin otac gotovo nikad nije bio kod kuće. Obično je bio na nekom poslovnom putu ili je radio prekovremeno. Sad se pitam nije li već tada bio s Mandy, ali meni, Rachel i psu svejedno je tih dana bilo lijepo. Ona bi ponekad dovela svoje prijatelje na bazen. Nedostajala mi je kad je otišla na fakultet. Otišla je i zaboravila na mene pa se vraćala za blagdane, kofera punih prljavog rublja.

„Zašto nisi predala svoju priču?“ pitala sam.

„Zapravo sam ju napisala“, rekla je Rachel. „Ali bojala sam se da mu se neće sviđati.“

„Nije li ovo još gore? Hoćeš li završiti kolegij?“

„Rekao je da će mi dati prolaznu ocjenu budem li se pobrinula za njegova psa.“

„Hm“, rekla sam. „To baš ne zvuči kao moralna odluka.“

„Ni meni“, rekla je Rachel. „Ali u redu je. To je kao da imamo dogovor.“

„Rachel“, kažem.

„Mama“, rekla je Rachel. „Njegov je ugovor završio i više se ne vraća na koledž, što znači da ga boli briga. Bolje to nego dodatni rad za postizanje uvjeta za završetak kolegija.“

„To ništa ne opravdava.“

„Mama,“ ponovi Rachel. Prestala je rezati jagode. Držala je veliki kuhinjski nož u ruci i to me uznemiravalo. „Da se nisi usudila nazvati fakultet.“

Nisam rekla ni riječi o tome da bih zvala fakultet. Ta mi ideja nije pala na pamet, no odjednom je djelovala smisleno. Među njima se nešto dogodilo. Između moje kćeri koja lako pada pod tuđi utjecaj i njezina profesora kreativnog pisanja. Čovjek nije svoju pudlu ostavljao s bilo kime.

„Ne želim ga dovesti u nevolju. Mama, nudeći mu da se pobrinem za psa samo sam bila pristojna. Mislila sam da bi se i tebi to sviđalo. Razmišljala sam o tebi.“

„Nisi razmišljala o meni“, rekla sam.

Da je to barem bila istina.

Ali nije.

Moja kći, koja je usavršila umjetnost ravnodušnosti, djelovala je uzrujano. Meni je laknulo. Ona prava Rachel još je bila tu negdje. Pomislila sam da će mi možda željeti nešto ispričati, ali onda sam vidjela sjenu koja joj se spustila na oči. Već sam propustila priliku.

„Ne bi trebala položiti kolegij ako nisi obavila sve zadatke“, rekla sam.

Još sam uvijek toj djevojci, svojem djetetu, trebala biti nekakva moralna vertikalna, nekakav uzor, komentirati stvari koje je radila, oblikovati osobu u koju će izrasti. Mogla sam joj također reći da joj je majica izokrenuta, ali mislim da je bolje da to ne spominjem.

„Ne želiš valjda da padnem“, rekla je Rachel. „Hoću reći, to bi bilo smiješno, ne bi li? Pasti kreativno pisanje? Možeš pročitati moju priču ako želiš. Dobra je. Znam da se moje mišljenje ne broji, ali zaista mislim da je dobra.“

„Želim ju pročitati“, rekla sam. „Zašto misliš da se njemu ne bi sviđjela?“

„Ne znam. Sve su mu se druge priče sviđale. Sviđale su mu se sve te grozne, grozne priče, a to me navelo na pomisao da mu se moja ne bi sviđjela jer nije grozna“, rekla je Rachel. „Dat ću ti da ju pročitaš.“

Natočila sam kavu pa smo ju pijuckale. Sjedile smo za kuhinjskim stolom i jele jagode s jogurtom. Djelovalo je kao da ništa više ne mora biti rečeno, a ja nisam opet željela reći nešto pogrešno.

Pas je pojeo svoju hranu. Krajičkom oka gledala sam ju kako luta kuhinjom, njušeći ormariće. Došla je do mene i smjestila svoju dugu njušku u moje krilo, a ja sam ju pomazila po nježnome narančastom krznu. Kako je to bila posebna boja. Privremeni pas bio je užasna ideja. Neću ju željeti vratiti.

„Drago mi je što si kod kuće, srećo,“ rekla sam kćeri.

A onda mi je prišla. Rachel je nježno gurnula Posey u stranu, a onda mi je moja djevojčica sjela u krilo.

Kasnije te noći pročitala sam njezinu kratku priču. U njoj se radilo o stjuardesi koja se zvala Amanda. Glasno sam se nasmijala. Jonathan i ja rekli smo joj da ne mora birati stranu, no Rachel je očigledno odabrala.

U priči Amanda dobije spolnu bolest, a da to i ne zna. U svakom gradu upozna novog muškarca, svakoga vodi u svoju hotelsku sobu i seksa se s njime. Jedan od njezinih ljubavnika bavi se financijama, a njegova je žena učiteljica u osnovnoj školi. Čovjek se pun krivnje vrati kući s puta u Pariz i poželi voditi ljubav sa svojom ženom, ali ona je umorna pa ga odbije.

Na kraju priče stjuardesa Amanda otkrije svoju bolest. Pomisli na sve te muškarce s kojima se ševala, po jednoga u svakom gradu.

„Ah, što ćeš...“, govori ona sama sebi, gutajući penicilin s gutljajem votke. „Život je sranje.“

Bila je to zločesta priča. Moja je kći bila dobra spisateljica i postalo mi je krivo što nije predala svoju priču.

Zahid

„I što sad?“ pitala me Khloe.

„Još jednu?“ predložio sam.

„Zar već nismo pijani?“

„Nismo dovoljno pijani“, rekao sam.

Khloe je ustala, naručila još dvije žestice i donijela ih na stol. Ja sam bio muško, dakako. Moj je posao bio nositi nam runde, ali bio sam previše pijan. A u ovim promjenjivim vremenima rodne su uloge ionako bile nevažne. Volio sam se družiti s lezbijkama jer nisam osjećao obvezu ševiti ih. Otkad je moja knjiga objavljena, ponekad je djelovalo kao da me sve žene pokušavaju poševiti. Bilo je iscrpljujuće. Dobio sam spolnu bolest pa ju prenio zaručnici, a ona mi to nije oprostila. Ne bih joj ni rekao, ali bolest me natjerala da budem iskren.

Khloe je jednojajčana blizanka moje najbolje prijateljice Kristi. Moja zaručnica nije mogla podnijeti Kristi jer je bila ljubomorna na naše telefonske razgovore. Blizanke su prekrasne, lijepe poput modela. Bile su bjelkinje, no ne u potpunosti, visoke gotovo sto osamdeset centimetara i imale su kovrčavu kosu. Majka im je bila crkinja pa ih je to činilo manjinom. Kristi je uvijek govorila o rasama, o tome kako je biti crne kože. O politici identiteta. Njezini su najbliži prijatelji bili drugi pisci, također pripadnici raznih manjina. Khloe je bila žena za biznis, upravo je završila studij poslovne administracije. Dobila je neki važan posao u New Yorku pa je tijekom ljeta uzela u podnajam moj stan u Brooklynu. Još ju nisam prokužio. Nosila je kratke suknje i visoke pete, ali nisu ju zanimali muškarci. Da budem iskren, bila je malko zastrašujuća.

S puta sam se vratio rano, no želio sam da Khloe ostane u stanu jer je plaćala stanarinu. Mogla je zadržati moju spavaću sobu, a ja ću spavati na kauču. Kauč je bio kvalitetan, kupio sam ga novcem od predujma. Gledajući unatrag, novcem koji sam dobio za knjigu trebao sam kupiti kuću. Bio bih si mogao priuštiti lijepu kuću da sam bio voljan napustiti New York. I Kristi mi je rekla da to napravim. Umjesto toga, novac sam potrošio, rasprčkao ga u roku odmah. Kupio sam si nekoliko dobrih odijela, nekoliko zgodnih komada namještaja. Otišao na nekoliko jako lijepih putovanja sa zaručnicom. Jeli smo samo u najboljim restoranima, pili samo najkvalitetnija vina.

A sad sam se vratio iz Pakistana, s puta na kojem je moja majka inzistirala, koji je ona platila jer si ga ja nisam mogao priuštiti. „Prestani biti razmaženo derište u koje si se pretvorio“, rekla mi je.

Riječi su zapekle.

Baka me uhvatila za ruku. Liječnici su rekli da ne osjeća bolove, no meni je djelovala kao da ne postoji dio nje koji ne osjeća bol. Umjesto pozdrava, svojom je košćatom rukom čvrsto stisnula moju, a onda je umrla. Držeći mene za ruku.

To nije bilo pošteno. Na mene je svalila toliki teret. Toliko pogrešno usmjerene ljubavi. Napustili smo Pakistan kad mi je bilo dvanaest godina, a ja sam u početku mrzio Ameriku. S roditeljima sam živio u Sjevernoj Karolini, a otac mi je bio zaposlen u bolnici. U laboratoriju je radio neki posao za koji je bio prekvalificiran, a u gradu smo se isticali kao jedina obitelj smeđe kože. I tako sam s vremenom postao jedino što sam mogao postati. Postao sam Amerikanac. Zbližio sam se s ostalim bijelim dječacima. Ljudi su me voljeli jer sam bio jedino pakistansko dijete. Dobro mi je išlo u školi i bio sam pristojan. Slušao sam glazbu koju su drugi slušali. Imao sam bijele djevojke. Ševio sam se skoro sa svakom, prvi put s četrnaest godina, ali nijedna od tih bijelih djevojaka nikad se nije zaljubila u mene. Jer sam bio Pakistanac. Ja sam im bio samo vježba i znao sam to. Ni ja se ni u jednu od njih nisam zaljubio.

Jednom godišnje posjećivali smo obitelj u Pakistanu. Onda se to pretvorilo u jednom u dvije godine. Nakon toga, ja sam odlazio svake tri, pa svake četiri... nisam se želio vraćati, nisam pripadao. Zaboga, tamo je bilo vruće i prenapučeno i sve je djelovalo tako strano. Bilo je strašno osjećati se kao stranac u vlastitoj zemlji. Bio

sam toliko zahvalan što sam se vratio natrag u New York. Bilo je jednako vruće, ali ovdje su postojali klimatizacijski uređaji, odlični barovi. Ljetni kokteli.

Khloe se vratila za stol s novom rundom. Obožavao sam tekilu. Sol, limetu. Imala je odličan okus. Khloe je zurila u mene i taj pogled nije odražavao nikakve nježne emocije. Tijekom noći osjećao sam kako razdraženost moje stanarke raste. Ja to znam prepoznati, ipak sam pisac. Razumijem ljude, znam kako funkcioniraju njihovi umovi. Odjednom se više nisam osjećao tako dobro, a nisam bio siguran radi li se o *jet lagu* ili tekili. Pogledao sam svoje ruke ispružene na stolu i sjetio se ruku svoje bake. Njezinih zglobova koji su stršali ispod gotovo prozirne kože. Bila je tako mršava, očiju tako velikih.

„Hoćeš li me odvesti doma?“ pitao sam Khloe. „Ne osjećam se dobro.“

„Baš si pičkica“, rekla je Khloe.

Bio je moj red da kažem nešto pametno, no umjesto toga, s obzirom na to da smo bili iste visine, objesio sam se o Khloeina ramena pa smo odličan, rashlađeni brooklynski bar napustili zajedno. Pješke smo se vratili do mog stana, a ja sam se na ulici pred zgradom isповраćao. Onda sam se isповраćao još jednom, ovaj put u hodniku pred vratima stana. Pa po treći put, na parketu u stanu, prije nego što sam stigao do kupaonice.

S obzirom na to da smo ostavili klimatizacijski uređaj uključen, stan je bio rashlađen.

„Zahide“, rekla je Khloe. „Stvarno si koma.“

Ni na to nisam imao ništa pametnoga za reći.

Legnuo sam na parket, nedaleko od bljuvotine.

Probudio sam se također na podu, s jastukom pod glavom i prekriven dekom, a pod kraj mene bio je čist. Probudio sam se prestravljen jer se nisam mogao sjetiti tko se brine o mojem psu. Gdje je Princeza? Bojao sam se da je ovdje u stanu, da gladije negdje pod stolom, pa se zapitao zašto ne laje, zašto nije izašla i polizala mi lice. Khloe je bila kučka jer me ostavila spavati na podu, ali ne bi dopustila da moj pas gladije. Ili bi?

„Princezo? Srećice?“

Grlo mi je bilo suho. Kako sam mogao zaboraviti na psa? Prošla su dva dana otkad sam se vratio, a ovo je bilo prvi put da sam

pomislio na nju. Što nije bilo u redu sa mnom? To me isto pitala i moja zaručnica. Dva dana prije vjenčanja rekao sam joj da bi bilo pametno da se testira na klamidiju. Dio mene još se uvijek pitao što bi se dogodilo da sam pričekao s istinom. Sada bismo bili vjenčani. Mogli smo otići na bračno savjetovanje. Mogli smo zadržati sve svadbene poklone. Imali bismo vjenčanje i zabavu koju je tako dugo planirala.

Pogledam ispod stola, ali Princeza nije ovdje. Princeza nije bila u stanu. A onda sam se sjetio studentice, jedine studentice na godini koja nije predala svoju završnu priču, studentice koja je bila zaljubljena u mene. Bila je lijepa. Imala je mojeg psa. Dobro će se brinuti za njega.

Khloe

Bilo je to moje prvo ljeto u Brooklynu.

Najprije sam mislila da ću se preseliti na Manhattan, bliže uredu, ali ubrzo sam shvatila da je Brooklyn pravo mjesto za mene. Moja sestra blizanka bila je spisateljica i ona je bila ta koja mi je pronašla stan. Njezin najbolji prijatelj Zahid, još jedan od pisaca kojima je uvijek bila okružena, preko ljeta nije trebao biti ovdje. Bilo je očigledno da je moja sestra bila zaljubljena u njega, ali uvijek bi to zanijekala. Rekla mi je da je prevario zaručnicu. Da je sam sebi bio najgori neprijatelj i da ne bi bila s njim ni da joj netko plati. Moja se sestra previše bunila. Sve u svemu, ja sam bila u podnajmu. Morala bih se brinuti o psu. Nisam voljela pse, ali ovo je bio lijep stan u susjedstvu u kojem sam željela živjeti.

Samo što je Zahid u zadnjem trenutku odlučio psa na čuvanje ostaviti nekomu drugomu. Pa je, zbog toga što sam bila oslobođena te obveze, želio znati bih li mu mogla plaćati veću najamninu.

„Koliko veću?“ pitala sam ga.

„Šesto dolara“, rekao je.

„Jebi ga“, rekla sam. „Jebi se. Nismo se tako dogovorili.“

Kad sam bila ljuta, psovala sam. Nisam imala filter između mozga i jezika, zbog čega sam više od jedanput upala u nevolju. Ja sam za to krivila svoju prvu dadilju čijim sam se primjerom vodila jer je i ona sama psovala. Počela sam riječima poput *sranje* i *dovraga*, pa brzo prešla na *jebi ga*. Jane je živjela nekoliko blokova dalje od Zahida.

Do svoje trinaeste godine, dok se Jane nije vratila s fakulteta i posjetila nas da nas pozdravi, nisam shvatila koliko sam beznadno

zaljubljena u nju. Ja sam joj priznala svoje osjećaje, a ona je rekla: „Dobro. Nadala sam se da ćeš to sama shvatiti.“

Dobro, ali ona mene nije voljela. Ona je bila zaljubljena u neku filmašicu koja je snimala u Torontu. Njezina djevojka bila je na putu da postane slavna, sve manje i manje prisutna, pa se Jane bojala da neće još dugo ostati zajedno.

„Ljubav je“, rekla je moja dadilja, „kučka.“

„To je jebeno sranje“, sjećam se da sam joj rekla, misleći da će umjesto toga zavoljeti mene. Znala sam da će biti potrebno neko vrijeme da na mene prestane gledati kao na dijete. Ali ja sam odrastala, postajala dovoljno zrela. Imala sam planove za nju. Zato i jesam prihvatila posao u New Yorku umjesto u Chicagu. Moja je dadilja živjela u Brooklynu. Radila je u izdavaštvu. Već me nekoliko puta izvela na piće. Upoznala sam njezine prijatelje i svidjeli su mi se. To me natjeralo da se zapitam zašto se bavim financijama, ali također sam i znala razlog. Novac, novac koji sam željela. A bila sam i u ogromnom dugu, trebala sam vratiti studentski zajam. Ali plaće su se redale i s obzirom na to da se bližio Božić, znala sam da mogu očekivati i bonus.

Moji su kolege bili heteroseksualci. Heteroseksualci, muškarci i bijelci. Svi od reda seronje, osim Dannyja Tanga, jedinog Azijata u društvu. A ja sam spadala u dvije kategorije. Bila sam crnkinja i žena pa za mene ovo nije bilo najgostoljubivije mjesto. No, u Brooklynu je bilo puno lezbijki. Ja sam dobro zarađivala, dovoljno da sve častim pićem. Bila sam dobro prihvaćena u Janeinu društvu iz svijeta izdavaštva. Ponekad sam častila i svoju dadilju. I ona je bila bez prebijene pare. Odbijala mi je reći što se dogodilo s filmašicom, ali znala sam da nije završilo dobro.

Dakako da sam Zahidu platila dodatnu lovu za stanarinu jer se na kraju nisam trebala brinuti za njegova psa. Ionako se nisam željela brinuti za tog psa pa bih morala naći nekoga tko bi ga popodnevim vodio u šetnju. Ali tih šesto dolara namjeravala sam uvrstiti u svoj budžet, bili su predviđeni za alkohol. Kristi, moja blizanka, optuživala me da previše pijem, ali to je bila bezobrazna laž. Odlazila sam na posao, a nakon posla morala sam se opustiti. Namjeravala bih izaći na piće, ali onda bih se našla u baru punom prekrasnih žena i hladnih pića posluženih u visokim čašama. Bilo je noći kada bih plaćala piće za pet žena odjednom. Voljela sam

Brooklyn. Mnoge od tih žena vraćale bi se sa mnom u stan. Bile su zadivljene činjenicom da živim u stanu poznatog pisca. Promatrala bih svoju dadilju koja je gledala mene kako odlazim doma s drugim ženama pa bih znala da sam na pravom putu.

Zahida sam upoznala u baru u blizini stana, u istom onom baru u kojem sam ga častila tekilom onog dana kad mi je dao ključeve stana. Nekoliko dana nakon toga spremao se otputovati u Pakistan. Zahid se rasplakao kad me molio dodatni novac, a ja sam pomislila da s njim nešto nije u redu.

U glavi.

Kasnije sam pitala Kristi. „Dobro jutro“, rekla je. „Zahid je za zreo za ludaru. Trebao bi biti na antidepresivima, ali ih odbija.“

Zahid mi je tvrdio da je dobro, ali za nekoga s tamnom kožom djelovao je nekako blijedo. Žuto-zelenkasto. Provest će ljeto u Pakistanu.

„Zabavno, zar ne?“ rekao je.

Ne bih znala. Zamišljala sam život u Pakistanu, ali te misli nisu se baš temeljile na provjerenim činjenicama. Ja sam bila iz sjeverozapadnog dijela Sjedinjenih Američkih Država. Zamišljala sam da izlazim u indijske restorane gdje bih saznala da su kuhari zapravo bili iz Pakistana. Zamišljala sam da je Zahid princ, imao je te delikatne crte lica. Što se muškaraca tiče, bio je nevjerovatno zgodan.

Za tjedan i pol vratio se iz Pakistana.

Za tjedan i pol.

Kurvin sin.

Umrla mu je baka. Izgleda da odmah dan nakon njegova dolaska. Pa je tako Zahid zamijenio svoju kartu i vratio se doma ranije, izgledajući više no ikad poput tužnog princa, siročeta koje je ostalo bez dvorca i bližnjih. S obzirom na to da nisam kreativac, nije bilo uobičajeno za mene da razmišljam o takvim stvarima. Kristi je bila ta s razvijenom maštom. Ja nisam čak ni voljela knjige. Ni muškarce, kad smo već kod toga. Spavala sam samo s dvojicom, s jednim u srednjoj školi i s jednim na diplomskom studiju, samo kako bih bila sigurna. Otkad sam bila djevojčica sumnjala sam u to da sam homoseksualka, vjerojatno zbog emocija koje sam gajila prema dadilji. Možda bih, da sam imala drukčiju dadilju, i ja danas

bila drukčija osoba, heteroseksualka. Ali ne postoji način da vratim vrijeme, a ne bih to ni željela.

Isto sam tako već u mladosti znala da se želim baviti financijama. Željela sam biti normalna. Željela sam novac. Voljela sam nositi fine kostime, košulje krojene po mjeri, pa čak i cipele s visokim potpeticama u kojima sam izgledala još viša. Nisam izgledala kao homoseksualka, pa čak ni s kratkom kosom, s obzirom na to da se nikad nisam potrudila izravnati je. Izgledala sam seksi. Ali uvijek su mi se više sviđale djevojke, unatoč tomu što sam se dobro slagala s obojicom muškaraca s kojima sam spavala. I kad bih bila iskrena sama prema sebi, priznala bih si da su vjerojatno i njih dvojica bili homoseksualci koji su mene iskorištavali iz istog razloga iz kojeg sam ja iskorištavala njih.

Te noći kad se Zahid vratio iz Pakistana, odvela sam ga natrag u bar u koji je on poveo mene one noći kad mi je dao ključ svojeg stana. To nije bilo moje omiljeno mjesto, više kao nemoralni noćni klub. Tamo se ne bi okupljali ljudi iz izdavaštva. Izgledao je kao da mu je trebalo piće pa sam mu ih platila nekoliko.

Činilo se kao ispravan potez. Živjela sam u njegovu stanu. Zapravo sam se bojala da će zatražiti da se iselim, a to mi nikako ne bi odgovaralo. Imala sam plan. Ljeto ću provesti u Brooklynu radeći i opijajući se, zavodeći žene koje nisu imale dovoljno novca da oputuju iz grada. Neću otići u Hamptons ili na Fire Island. Najesen ću naći vlastiti stan. Namjeravala sam štedjeti. Kao mladi analitičar zarađivala sam šesteroznamenkastu svotu s obećanjem za bonus na kraju godine, a onda veliku povišicu ako me zadrže u firmi. A zadržat će me. Osjećala sam to, dakako, pod uvjetom da me šef, koji mi se nije sviđao, a to nije bilo ni važno, zaposli. Onaj drugi analitičar, ljubomorni seronja, tvrdio je da je to zato što sam u timu bila jedina Afroamerikanka s dugim nogama, ali to nije bila istina. Moj šef cijenio je moj mozak. Ja sam se razumjela u ta sranja i jebeno sam obožavala svoj posao.

Moja sestra blizanka bila je iz Lowe, predavala je na fakultetu na kojem je i sama studirala i završila doktorski studij književnosti, smjer kreativno pisanje. Imala je najdosadniji život na svijetu, ali činila se sretnom. Obje smo bile sretno, unatoč tomu što je ona tvrdila da sam moralno zakinuta. To nije baš najljepša stvar koju nekomu možete reći, ali nisam ju zbog toga poslala u ono mjesto.

Umislila si je da bismo trebale biti bliskije nego što jesmo.

Slavni pisac Zahid bio je loš pijanac. Morala sam ga dovući doma, a kad smo ušli u stan, isповраćao se uokolo. Po cijelom stanu.

„Jebo teeeeee“, rekla sam.

Toliko je povraćao da sam mislila da će umrijeti. Mogla sam nazvati Uber da ga odvedem u bolnicu, ali bi li itko dopustio da mu uđe u auto? Je li uopće imao zdravstveno osiguranje da pokrije troškove liječenja? Nisam bila sigurna, s obzirom na to da je bio takav propalitet, pa sam počistila bljuvotinu s njega dok se on okretao da povrati još malo – ali ne po meni, to sigurno. Kad se iz kupaonice vraćao natrag pa pao na pod pred kaučom, počistila sam i trag koji je ostavljao za sobom.

Znam da je Zahid bio prijatelj moje sestre, ali ovo definitivno nije bilo u redu.

Kad sam se vratila s posla, još je bio tamo.

Pio je pivo i čitao knjigu.

Počistio je stan, no to mi nije bilo važno. Eto ga tamo, sjedio je na kauču koji sam ja plaćala tri tisuće dolara mjesečno. Jučer nismo razgovarali o njegovu dva mjeseca preuranjenom povratku. Već sam mu platila za sve ljetne mjesece.

„Zahide,“ rekla sam.

„Hej, Khloe.“ Nasmiješio mi se onim svojim velikim tužnim očima. Ali neće mu to uspjeti sa mnom. „Lijepo si se udesio sinoć, hm?“

„Bome jesam.“

„I dalje me boli glava.“

Nisam bila bezosjećajna.

Izula sam štikle. To je bilo zeznuto u mom poslu, crnkinja lezbijka koja je izgledala kao bjelkinja heteroseksualka. Kristi je smatrala da prolazim krizu identiteta, ali ja se nisam slagala s njom. Svidala sam se sama sebi. Smatrala sam da je moj život izvan ureda upravo to, moj život izvan ureda. Ja sam odabrala svoju karijeru. Nisam bila socijalna radnica. Nisam bila pjesnikinja ili doktorica znanosti. Moji kolege nisu me voljeli, ali nisu ni trebali.

Dvanaestero nas borilo se za šest radnih mjesta. Šef me volio, a samo je to i bilo važno. Ja sam bila hodajući skup suprotnosti. Svi su me željeli ševiti, a u tome nije bilo ničeg lošeg.

Uzela sam pivo iz hladnjaka, shvativši usput da je i Zahid pio jedno od mojih piva. K tomu se i nešto kuhalo u loncu na štednjaku. Nešto je fino mirisalo pa sam podignula poklopac.

„Skuhao sam dal²“, rekao je. „Osjeća li se miris leće?“

Uzdahnem. To je bio njegov pokušaj da se ispriča, da me omekša.

„Zahide, kakvi su ti planovi?“

Nisam si mogla pomoći. Nisam mogla suosjećati s njim. Zahid nije bio dio mojeg plana.

„Moj plan.“ Uzdahnuo je. „Radim na knjizi. Najesen moram pronaći novi posao pa sam poslao neke prijave. Nešto se uvijek pojavi. Morao bih pisati majci, objasniti joj zašto sam otišao onako kako sam otišao. Razočarao sam je. Ona ne razumije moj život, još uvijek smatra da sam trebao postati liječnik.“

„Čovječe. Nisam te za to pitala.“

„Misliš, što namjeravam sa sobom? S time što sam ovdje?“

Kimnem glavom.

„Pa, ovo je moj stan.“

Čekala sam.

„Znam da si ga uzela u podnajam tijekom ljeta.“

„Jesam“, rekla sam. „I plaćam ga više nego što sam u početku očekivala da ću ga plaćati.“

„Jer moj pas nije ovdje.“

Zahid je djelovao zabrinuto. Ja sam bila zabrinuta. Nisam znala tko je u ovom razgovoru imao prednost.

„Nekako bih trebao ostati ovdje“, reče Zahid.

„Ali dao si mi stan u podnajam.“

„Mogao bih spavati na kauču.“

Pitala sam se što bi moja sestra rekla o tome. Nije mi se to sviđalo, ali pokušala sam to popraviti. „I vratit ćeš mi polovicu

---

² Dal je indijsko jelo od leća

---

stanarine“, rekla sam shvaćajući da ne želim polovicu stanarine. Nisam ga željela ovdje i točka.

Zahid se nasmije.

„To bi imalo smisla“, rekao je. „Ali ne misliš li da je polovica malo previše ako ću spavati na kauču?“

„Jebi ga, Zahide.“ Znala sam da će to reći. Upravo zato ja nikad ne bih mogla biti spisateljica. Čak su i urednici bili bez prebijene pare, a pisci su imali privilegije.

„Stvarno sam dobar kuhar“, rekao je.

„Zahide“, rekla sam.

„Nemam kamo otići.“

„Ako mi vratiš novac“, rekla sam, „naći ću ti neko mjesto. Ali ovo je moj stan. Razumijem da se planovi mogu promijeniti. Ali to što ti predlažeš neće upaliti.“

Zagledali smo se jedan u drugoga. Ja nisam bila draga osoba. Nisam znala osjećati samilost i sama sam sebi bila na prvome mjestu. Da se ja nisam brinula o sebi, tko bi?

„Gdje ti je pas?“ pitala sam ga.

„Moj pas?“

„Da“, rekla sam. „Tvoj pas. Onaj za kojeg sam se ja trebala brinuti da ga nisi ostavio sa studenticom.“

„U Connecticutu“, rekao je Zahid.

„U Connecticutu.“ Razmislila sam o tome. „Kažu da je Connecticut prekrasan.“

„Dakle, tamo ću otići“, rekao je Zahid, baš kao da je živio u bajci.